

денция на приобщаване на ромите към освободения български народ и неговата култура. Нещо повече, този процес създава благоприятна "почва" за антибългарска пропаганда и дейност сред нашите роми от страна на вътрешни и външни антибългарски среди и сили.

Вторият процес, свързан главно с пролетаризирането на ромите и тяхното въвличане в борбите за синдикални, а след това и за политически и граждански права и свободи, вече води към съвременна близост и разбирателство между българи и цигани, но и в съответните класово ограничени мащаби на реализация. На трудово-пролетарско равнище циганите се освобождават (ако не изцяло, то поне във все по-нарастващи размери) от историко-социалното наследство на пренебрежително отношение към тях, на дезинтересованост от техните собствени (етнически, социални и др.) проблеми и дилеми, от политиката на дискриминация на ромите като хора и граждани, и други такива.

Разбира се, тук следва да се има предвид неотрадното обстоятелство, че като свободна България се появи значително късно на историческата сцена, поради което тя не можеше лесно и бързо да излезе извън орбитата на слаборазвитите и зависими капиталистически държави. Пролетаризирането на страната и свързаните с него промени в отношението към ромите у нас имаха неособено значение в количествен план. Те не можаха да внесат масова и трайна промяна в цялостната система на отношения между българския етнос и циганските групи в страната.

Един сериозен опит да се измени коренно държавната политика спрямо ромите у нас бе направен от правителството на Александър Стамболийски. То реабилитира някои от отнетите избирателни права на циганите. То организира и проведе такава аграрна реформа, по силата на която започна оземляването на нашите роми. Немалко роми получават земя и започват да се адаптират към коренно различен начин на живот, характерен за тях дотогава.

Този отраден факт в националната ни история обяснява защо немалко цигани подкрепят юнското антифашистко въстание през 1923 г., за да възстановят властта на правителството на БЗНС. По-конкретно, редица цигани от пазар-